

Neruda, Petr

Závěr

In: Neruda, Petr. *Střední paleolit v moravských jeskyních*. Měřínský, Zdeněk (editor); Klápště, Jan (editor). 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011, pp. 74

ISBN 9788021054448

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/127579>

Access Date: 24. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

6. ZÁVĚR

Zpracované téma snad dostatečně ukázalo, že moravské středopaleolitické materiály z jeskyní v sobě skrývají ještě nevyčerpanou informační základnu, která je v mnohém srovnatelná se zahraničními lokalitami.

Zpracování pouze části bohatého jeskynního inventáře bylo vedeno snahou najít takové trendy v chování neandertálců, které by bylo možné dále rozpracovat. Proto se paralelně s řešenou problematikou vyvíjely i nové otázky a úkoly, které bude nezbytné řešit. Jako příklad lze uvést nutnost zpracování středopaleolitických vrstev v jeskyni Kůlně vždy v celé ploše, protože se ukázalo, že prostorově dochází v rámci jedné vrstvy k signifikantním změnám v typologické, technologické i surovinové skladbě, takže je možné, že některé ze zjištěných výsledků budou korigovány. Tím ale získáme kvalitativně nové informace a můžeme se do časově náročné práce pustit s vědomím, že není zbytečná. K výraznému posunu došlo i v případě metodologickém. Bude nutné upravit popisný systém diskoidních a prizmatických jader, aby lépe postihl nově zjištěnou variabilitu (*Moncel – Neruda 2000; Révillion 1994*) s následnou revizí některých technologických definicí a pojmů. Velké rezervy se skrývají i v tafonomickém zpracování osteologického materiálu, které je sice časově velice náročné, ale v případě jeskyně Kůlny sehrává klíčovou roli při definování ekonomických strategií. Přesně provedená práce by opět vyzvedla jeskyni Kůlnu na úroveň mimořádně významných lokalit evropského významu.

Analogie z okolních zemí byly v práci využity pouze okrajově. Jeden důvod spočíval v případném enormním nárůstu práce, ke kterému by došlo soupisem všech zajímavých a analogických situací. Druhý a vážnější důvod se skrývá v poznání, že různé jevy chování prehistorických populací (a ve středním paleolitu zvláště) byly výrazně ovlivňovány místními podmínkami (klimatickými, geomorfologickými, surovinovými apod.), takže každý specifický region vykazuje při srovnání i specifické projevy chování. Za současného stavu poznání je prakticky nemožné opravdu funkčně srovnat takové oblasti jako jsou např. Moravský kras na Moravě, Bukové hory v Maďarsku nebo kras v oblasti Krakova. Je naprosto nezbytné postihnout nejprve vývoj v různých regionech srovnatelnými metodologickými postupy a teprve pak je možné nalezené modely mezi sebou srovnávat.

Rovněž se studie vyhýbá otázkám klasifikace a kulturního vývoje středopaleolitických kolekcí na Moravě, popřípadě ve střední Evropě. Jednak tato práce nebyla zaměřena tímto směrem a zároveň se ukazuje, že za současného stavu poznání (absolutní data, nedostatek stratigrafických superpozicí na lokalitách apod.) aspoň v prostoru střední Evropy nikam nepostoupíme. Zejména otázkám přechodu středního a mladého paleolitu je věnována značná pozornost (*Orschiedt – Weniger 2000; White 1982; Bocquet-Apel – Demars 2000; Kozłowski 2000; Farizy ed. 1990; Neruda – Nerudová 2009*), ale stále se ukazuje, že

nejsme schopni spolehlivě srovnávat jednotlivé regiony mezi sebou. Klasickým příkladem je např. szeletien, jehož možná ložiska vývoje můžeme hledat v několika oblastech Evropy.

Předložená studie dokládá, že se na Moravě skrývají rozsáhlé fondy, které podpoří rozvoj bádání nad problematikou středního paleolitu. Je to však zejména otázka nalezení a datování nových lokalit, které nám umožní spolehlivěji řešit například otázku sídlištních struktur v chronologicky jasně stanoveném měřítku. Morava je v tomto směru naprosto klíčovou oblastí a zcela jistě ještě výrazně zasáhne do vývoje bádání.